

Na temelju članka 8 Zakona o Službenom glasniku Brčko distrikta BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 1/00 i 17/04) i Odluke o davanju ovlasti Zakonodavnom povjerenstvu Skupštine Brčko distrikta BiH, broj: 01-02-218/17, od 13. 9. 2017. godine (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 35/17), Zakonodavno povjerenstvo Skupštine Brčko distrikta BiH na 33. sjednici održanoj 11. 5 2022. godine utvrdilo je pročišćeni tekst Zakona o zaštiti zraka (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 25/04), s izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti zraka (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 01/05, 19/07 i 09/09).

Broj: 01.3-02-2037/22
Brčko, 11. 5. 2022. godine

**PREDSJEDATELJ ZAKONODAVNOG
POVJERENSTVA**
Ljubiša Lukić, v. r.

**ZAKON
O ZAŠTITI ZRAKA
(PROČIŠĆENI TEKST)**

I. OPĆE ODREDBE

SADRŽAJ ZAKONA

Članak 1

Ovim zakonom uređuje se zaštita zraka od onečišćenja radi zaštite zdravlja ljudi, klime i životnog okoliša od štetnog utjecaja onečišćenog zraka.

Zaštita zraka od onečišćenja prouzročenog radioaktivnim materijama, industrijskim nesrećama i elementarnim nepogodama, uređuje se posebnim zakonom.

CILJEVI ZAŠTITE ZRAKA

Članak 2

Zaštitom zraka prema ovom zakonu osigurava se:

- zaštita kvalitete zraka radi izbjegavanja, sprečavanja ili smanjivanja, štetnog utjecaja onečišćenja zraka na ljudsko zdravlje, klimu i životni okoliš u cjelini;
- kontrola onečišćenja zraka koja potječe od ljudskog djelovanja i ograničavanje intenziteta onečišćenja zraka na izvorima onečišćenja;
- održavanje postojećeg stanja kvalitete zraka na područjima neonečišćenog (čistog) zraka;
- poboljšanje vrijednosti kvalitete zraka u zonama u kojima je zrak onečišćen;
- proces zaštite zraka, kao i dio sustava zaštite životnog okoliša, s utvrđenim pravima, obvezama i odgovornostima fizičkih i pravnih osoba;
- informiranje stanovništva o vrijednostima kvalitete zraka i mjerama za očuvanje i poboljšanje kvalitete zraka;
- udio javnosti u procesu zaštite zraka;
- ostvarivanje i drugih ciljeva zaštite zraka sukladno ovom zakonu.

NAČELA ZAŠTITE ZRAKA

Članak 3

Polazeći od osnovnih načela zaštite životnog okoliša, zaštita zraka zasniva se na:

- zaštita zraka, vode i zemljišta kao i osnovnih komponenti i potencijala životnog okoliša;
- ograničavanju ispuštanja onečišćenih materija u zrak na najmanju moguću mjeru, uz uporabu najboljih raspoloživih tehnologija;
- načelu "onečišćivač plaća" koje osigurava da troškove provedbe mjera poboljšanja stanja zraka snose pravne ili fizičke osobe koje ispuštaju onečišćene materije u zrak;
- načela da se mjere i postupci za zaštitu zraka ne mogu provoditi ako bi imali negativan utjecaj na životni okoliš izvan Brčko distrikta BiH ili bi bili suprotni strogim propisima o zaštiti na radu;
- udio javnosti u postupku utvrđivanja politike i donošenju planova i programa zaštite zraka, izdavanju suglasnosti i dozvola, inspeksijskom nadzoru i drugim postupcima procesa zaštite zraka.

DEFINICIJE I POJMOVI

Članak 4

Pojedini izrazi koji se rabe u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- "zrak" znači vanjski zrak (skup svih plinova) u atmosferi, ne uključujući radne prostorije;
- "velika nesreća/udes" znači pojavu velike emisije, požara ili eksplozije koje nastaju zbog nekontroliranih promjena nastalih tijekom rada uređaji i predstavljaju veliku opasnost po zdravlje ljudi ili životni okoliš posredno ili neposredno unutar ili izvan uređaji uključujući jednu ili više opasnih supstanci;
- "vrijednost uzbune" znači razinu iznad koje postoji rizik po ljudsko zdravlje prilikom kratkog izlaganja i na kojem će biti poduzeti izravni koraci;
- "granična vrijednost kvalitete zraka" znači razinu određenu na osnovi znanstvenog znanja, s ciljem izbjegavanja sprječavanja ili smanjivanja štetnih utjecaja na ljudsko zdravlje i/ili životni okoliš u cjelini; ova razina se mora dostići u određenom razdoblju i kasnije ne smije biti prekoračen;
- "granična vrijednost emisije" znači koncentraciju i/ili količinu onečišćenih supstanci u emisijama iz nekog izvora u tijeku određenog razdoblja koje ne smiju biti prekoračene;
- "emisija" znači ispuštanje supstanci iz bilo kog izvora u zrak;
- "onečišćena materija" znači bilo koju supstancu koju čovjek izravno ili neizravno unosi u zrak i koja vjerojatno može imati štetan utjecaj na ljudsko zdravlje i/ili na životni okoliš u cjelini, uključujući i neugodne mirise;
- "onečišćenje zraka" znači izravno ili neizravno unošenje supstanci u zrak od čovjeka i rezultira takvim štetnim utjecajima koji ugrožavaju ljudsko zdravlje, nanose štetu životnim resursima, ekosustavima, materijalnom vlasništvu i koji oštećuju i utječu na razonodu i ostale vrste zakonske uporabe životnog okoliša;
- "značajna promjena" znači promjenu u radu uređaji koja može imati štetne utjecaje na ljude ili životni okoliš, bilo da su ti utjecaji neposredni ili odloženi;
- "izvor" znači bilo koje podrijetlo ispuštanja supstanci u zrak, uključujući stacionarne izvore industrije i kućanstva, kao i pokretne izvore kao što su motorna vozila, i točkaste i difuzne izvore;
- „kvaliteta zraka“ znači koncentraciju onečišćenih supstanci u zraku u tijeku određenog razdoblja;
- "neugodni miris" znači svojstvo odoranta koji se ljudskim osjetilom mirisa opaža da izaziva negativan fiziološki utjecaj;
- alineja 13 je izbrisana
- "uređaj" znači bilo koji objekt koji se rabi za industrijske ili javne komunalne svrhe koji vjerojatno mogu izazvati onečišćenje zraka;
- "uređaj sa sagorijevanjem" znači bilo koju tehničku napravu u kojoj se goriva oksidiraju kako bi se rabila toplota koja se na taj način producira; ovaj zakon se primjenjuje samo na pogone sa sagorijevanjem koji su namijenjeni za produciranje energije s iznimkom onih pogona koji izravno rabe produkte sagorijevanja u procesima proizvodnje;
- "uređaj za spaljivanje otpada" znači bilo koju stacionarnu ili pokretnu tehničku jedinicu namijenjenu termalnoj obradi otpada s ili bez povrata toplote od sagorijevanja koje se

producira; ovo uključuje spaljivanje oksidacijom otpada kao i preko ostalih procesa, kao što su procesi pirolize, plinifikacije ili plazme kada se supstance koje nastaju kao rezultat tretiranja naknadno spaljuju;

- "prag informiranja" znači razinu iznad koje postoji rizik po ljudsko zdravlje usred kratkog izlaganja za iznimno osjetljive dijelove stanovništva i o kome je potrebno dati najnovije informacije;
- "ciljana vrijednost" znači razinu određenu s ciljem izbjegavanja više dugotrajnih štetnih utjecaja na ljudsko zdravlje i/ili životni okoliš u cjelini; ova razina se mora dostići u određenom razdoblju gdje je to moguće.

OSNOVNE OBVEZE

Članak 5

Svi subjekti čije aktivnosti imaju utjecaja na zrak dužni su međusobno surađivati po pitanjima zaštite životnog okoliša.

Zabranjeno je ispuštanje ili unošenje u zrak onečišćenih supstanci u količinama koje mogu ugroziti zdravlje ljudi i životni okoliš.

II. PLANIRANJE ZAŠTITE ZRAKA

SVRHA PLANIRANJA

Članak 6

Radi postizanja ciljeva zaštite zraka utvrđenih ovim zakonom, u Distriktu se utvrđuje strategija zaštite zraka s akcijskim planom upravljanja kvalitetom zraka i drugi planovi i programi koji se donose i ostvaruju na način i pod uvjetima utvrđenim ovim zakonom.

VRSTE PLANSKIH DOKUMENATA

Članak 7

U Brčko distriktu BiH se donose sljedeći planski dokumenti iz oblasti zaštite zraka:

- strategija zaštite zraka Brčko distrikta BiH s akcijskim planom upravljanja kvalitetom zraka (u daljnjem tekstu: strategija zaštite zraka Distrikta);
- izvješća o izvršavanju planova i programa.

STRATEGIJA ZAŠTITE ZRAKA DISTRIKTA

Članak 8

Strategijom zaštite zraka Distrikta utvrđuju se politika zaštite zraka i upravljanje kvalitetom zraka. Strategiju zaštite zraka Distrikta pripremaju ovlašteni odjeli Vlade, na način propisan Zakonom o zaštiti životnog okoliša za pripremanje strategije zaštite zraka Distrikta i akcijskog plana zaštite životnog okoliša.

Na prijedlog gradonačelnika, prethodno odobrenog od Vlade Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Vlada) Skupština Brčko distrikta BiH donosi strategiju zaštite zraka, za razdoblje od deset godina.

Strategija zaštite zraka Distrikta je sastavni dio strategije Distrikta i akcijskog plana zaštite životnog okoliša, a u postupku pripremanja i donošenja usklađuje se s odgovarajućim planskim dokumentom na razini Bosne i Hercegovine.

IZVJEŠĆE O PROVEDBI POLITIKE

Članak 9

O provedbi politike utvrđene strategijom zaštite zraka Distrikta, gradonačelnik na prijedlog Vlade podnosi Skupštini Brčko distrikta BiH na razmatranje izvješće najmanje jednom u dvije godine.

Izvješće osobito sadrži:

- podatke o stanju kvalitete zraka i tendencijama njegovog kretanja kada su u pitanju onečišćene materije za koje su granične vrijednosti utvrđene na osnovi Zakona o zaštiti životnog okoliša;
- podatke o tendencijama i razvoju emisija onečišćenih materija koje su upisane u katastar emisija;
- mjere za poboljšanje kvalitete zraka koje su poduzete i rezultati istih.

U GLAVI II NAZIV POGLAVLJA 5 I ČLANAK 10 SU IZBRISANI, ČLANAK 11 JE POSTAO ČLANAK 10, ČLANAK 12 JE POSTAO ČLANAK 11 I TAKO REDOM.

PLANIRANJE PROSTORA

Članak 10

Prilikom planiranja prostora, politika, mjere i ograničenja utvrđeni planskim dokumentima iz oblasti zaštite zraka, predstavljaju jedan od obveznih osnova za pripremanje i izradu prostornih planova.

Za područje Distrikta, utvrđuje se lista zaštićenih područja, na kojima se ne može graditi nijedan novi točkasti izvor emisija, posebno pogoni i uređaji, uređaji sa sagorijevanjem i uređaji za spaljivanje otpada, niti se mogu vršiti značajnija proširenja postojećih djelatnosti.

Kod izrade i donošenja prostornih planova, prilikom određivanja lokacija za nove točkaste izvore emisija i izvore za koje je potrebna ekološka dozvola posebna pozornost posvećuje se zaštiti ventilacijskih hodnika i kvaliteti zraka gusto ili stalno naseljenog područja.

Lokacija, veličina i karakteristike ventilacijskih hodnika određuju se meteorološkom studijom.

III. IZVORI EMISIJA

1. OPĆA OGRANIČENJA

OBVEZE PRAVNE OSOBE IZVORA EMISIJA

Članak 11

Pravne osobe pogona, uređaja i drugih izvora, koji ispuštanjem štetnih materija u zrak onečišćuju ili mogu onečistiti zrak dužne su:

- vršiti mjerenja i praćenja emisija;
- smanjivati na najmanju moguću mjeru emisije onečišćenih materija i neugodnih mirisa u zraku, uz primjenu najboljih raspoloživih tehnologija;
- da ne prekorače granične vrijednosti emisija.

Granične vrijednosti emisija propisuje Vlada, podzakonskim aktom.

GRANIČNE VRIJEDNOSTI EMISIJA

Članak 12

Ekološkom dozvolom, na osnovi studije o utjecaju na životni okoliš, utvrđuje se mogu li imati emisije u zrak koje potječu iz izvora za čiju je izgradnju i uporabu potrebna ekološka dozvola, utjecaja na životni okoliš koji se može odrediti.

IZVORI EMISIJA I DRUGE DOZVOLE

Članak 13

Da li emisije u zrak, koje potječu iz izvora za čiju izgradnju i uporabu nije potrebna ekološka dozvola, mogu imati utjecaja na životni okoliš koji se može dopustiti, utvrđuje se urbanističkom suglasnošću, odobrenjem za građenje i odobrenjem za uporabu, na osnovi studije o zraku.

Zahtjev za izdavanje suglasnosti i odobrenja iz stavka 1 ovoga članka, pored elemenata propisanih posebnim zakonom, sadrži i podatke o:

- osnovnim supstancama koje će se rabiti u radu objekta;
- supstancama koje će biti ispuštene u zrak u tijeku redovitog rada objekta, uključujući i rasipajuće emisije;
- supstancama koje će biti ispuštene u zrak iz objekta u slučaju nesreće velikih razmjera;
- preventivnim mjerama za ublažavanje posljedica, koje će se rabiti za sprječavanje i smanjivanje emisija.

Urbanistička suglasnost, odobrenje za građenje i odobrenje za uporabu, izdaju se na način i po postupku propisanim posebnim zakonom.

Ako emisije u zrak mogu imati utjecaja na životni okoliš na području Distrikta, u postupku izdavanja suglasnosti i odobrenja prema stavku 3 ovoga članka, traži se prethodno mišljenje ovlaštenih odjela Vlade koji su obvezni dati u roku od 15 dana od dana kada je zatraženo.

SMETNJE ZA IZDAVANJE DOZVOLA

Članak 14

Ovlašteni odjeli Vlade ne mogu izdati dozvolu, suglasnost ili odobrenje iz članka 13 i članka 14 ovoga zakona ako prema studiji o utjecaju na životni okoliš, odnosno studiji o zraku, emisije u zrak iz izvora mogu štetno utjecati na zdravlje ljudi i klimu ili životni okoliš u znatnoj mjeri.

Dozvola, suglasnost ili odobrenje iz stavka 1 ovoga članka neće se izdati, ako je izvjesno da će izvor ispuštati u zrak supstance iznad graničnih vrijednosti emisija propisanih na osnovi ovoga zakona.

ODOBRENJE ZA RAD

Članak 15

Ovlašteni odjel Vlade izdat će pravnoj osobi izvora emisije odobrenje za početak obavljanja djelatnosti, kojim se utvrđuje da su ispunjeni uvjeti u pogledu tehničke opremljenosti, zaštite na radu i zaštite i unapređenja životnog okoliša, kao i drugi propisani uvjeti (u daljnjem tekstu: odobrenje za rad), na način i pod uvjetima utvrđenim posebnim propisima.

U postupku izdavanja odobrenja za rad, uvjeti u pogledu tehničke opremljenosti i zaštite i unapređenja životnog okoliša, utvrđuju se na osnovi ekološke dozvole, odnosno odobrenja za uporabu, ako za uporabu objekata nije propisana obveza izdavanja ekološke dozvole.

Ako ekološka dozvola, odnosno odobrenje za uporabu nisu izdani na osnovi studije o utjecaju na životni okoliš koja sadrži elemente i uvjete za utvrđivanje utjecaja emisija u zrak na životni okoliš ili studije o zraku, ovlašteni odjeli ne mogu izdati odobrenje za rad dok pravna ili fizička osoba ne dostavi studiju o zraku.

Odobrenje za rad pravne osobe izvora emisija u zrak izdaje se prilikom svakog početka obavljanja djelatnosti (u slučaju prekida rada, mijenjanja uvjeta obavljanja djelatnosti, promjene djelatnosti i slično).

IZRADA STUDIJE O ZRAKU

Članak 16

Studiju o zraku izrađuje pravna osoba koja ima ovlast odjela mjerodavnog za zaštitu životnog okoliša kao i nadležnih tijela u BiH.

O izradi studije zaključuje se ugovor između pravne osobe izvora emisije, kao naručitelja, i osobe koju ona odabere s liste kao izvođača izrade.

Izrada studije vrši se prema pravilima struke i elementima propisanim ovim zakonom.

Troškove izrade studije snosi naručitelj izrade.

SADRŽAJ STUDIJE O ZRAKU

Članak 17

Studija o zraku sadrži podatke o:

- projektu, uključujući lokaciju, okruženje, infrastrukturu, prirodu aktivnosti i gdje je to potrebno, tehnologiju koja će se rabiti;
- usporedbi tehnologije koja će se rabiti u odnosu na najbolje raspoložive tehnologije, posebno one koje se odnose na emisije u zrak;
- supstancama koje će se rabiti za proces proizvodnje i za proizvodnju energije;
- supstancama koje će biti emitirane u zrak u tijeku normalnog rada objekta, uključujući difuzne emisije kao i u slučaju nesreće većih razmjera.

Opis utjecaja na životni okoliš koje imaju onečišćene materije u tijeku normalnog rada i u slučaju nesreća većih razmjera, u studiji obuhvaća:

- skicu područja koje je pod utjecajem izvora emisije;
- opis kvalitete zraka u području utjecaja prije realizacije projekta;
- opis i proračun dodatnog onečišćenja prouzročenog realizacijom projekta uz uporabu podataka o lokalnim meteorološkim uvjetima, gdje je to odgovarajuće;
- opis kvalitete zraka u području utjecaja.

Studija posebno sadrži:

- opis utjecaja očekivane kvalitete zraka nakon realizacije projekta na ljude, faunu, floru, zemljište, materijalno i kulturno nasljeđe; ova procjena utjecaja uključuje opis stupnja onečišćenja zraka u odnosu na propisane granične vrijednosti;
- listu preventivnih i zaštitnih mjera kojima se sprječava ili smanjuje utjecaj emisija prouzrokovanih realizacijom projekta;
- podatke koji su rabljeni i metode koje su primijenjene u izradi studije;
- rezime studije.

Rezime studije bez tehničkih podataka javno se objavljuje odmah nakon izrade na oglasnom mjestu Distrikta u kojem će objekt biti lociran i ostaje objavljen najmanje dva mjeseca.

PROMJENA ODOBRENIH UVJETA

Članak 18

U svakoj promjeni u projektu, planu ili radu nekog izvora emisije, pravna osoba je dužna tražiti izmjenu odobrenja.

U slučaju manjih promjena, ovlašteni odjeli se obavješćuju o prirodi promjene i njezinim utjecajima na emisiju onečišćenih materija u zrak u roku od osam dana od nastanka promjene.

U slučaju značajne promjene, pravna osoba izvora emisije podnosi mjerodavnim odjelima, prije pristupanja promjeni, zahtjev za:

- izmjenu ekološke dozvole, ako se radi o slučaju iz članka 13 ovoga zakona;
- izmjenu odobrenja za građenje, odnosno izmjenu ili dopunu urbanističke suglasnosti, ako se radi o slučaju iz članka 14 ovoga zakona.

SADRŽAJ DOZVOLE

Članak 19

Uvjeti i podatci koji čine sadržaj dozvole iz članaka 13 i 14 ovoga zakona, propisani su Zakonom o zaštiti životnog okoliša i Zakonom o uređenju prostora.

U pogledu emisija onečišćenih materija u zraku dozvole iz stavka 1 ovoga članka sadrže i:

- podatke o preventivnim mjerama zaštite protiv onečišćenja zraka, uključujući primjenu najboljih raspoloživih tehnologija;
- propisane zabrane i ograničenja emisija u zrak koje je dužna primjenjivati odgovorna osoba izvora emisija;
- uvjete i način ispuštanja onečišćenih materija u zrak;
- granične vrijednosti emisija, koje pravna osoba izvora emisija ne može prekoračiti;
- lokacije za uzimanje uzoraka i vršenje periodičnih mjerenja, te rokove i način postupanja prilikom uzimanja uzoraka i periodičnih mjerenja;
- mjere koje se trebaju poduzeti u slučaju nesreća većih razmjera.

Granične vrijednosti emisija utvrđuju se prema okolnostima slučaja, ako se nijedna propisana granična vrijednost ne može primijeniti.

MONITORING ZRAKA

Članak 20

Način redovitog praćenja emisija onečišćenih materija u zraku, uzimanja uzoraka i mjerenja parametara zraka i promatranje promjena kvalitete zraka i njihovog utjecaja na zdravlje ljudi i životni okoliš, propisuje voditelj mjerodavnog odjela.

GODIŠNJI IZVJEŠĆE

Članak 21

Pravna osoba stacionarnog izvora emisije iz članka 13 ovoga zakona podnosi izvješće mjerodavnim odjelima Vlade, jednom godišnje.

Izvješće sadrži podatke o potrošnji energije i goriva, emisijama iz izvora, te opće podatke o utjecaju koji mogu imati supstance, koje se ispuštaju u zrak, na zdravlje ljudi.

Izvješće se javno objavljuje na oglasnom mjestu Distrikta odmah nakon podnošenja i ostaje objavljeno (dostupno javnosti) najmanje dva mjeseca.

PREISPITIVANJE DOZVOLA

Članak 22

Dozvole za izvore emisija iz članaka 13 i 14 ovoga zakona u dijelu koji se odnosi na emisije onečišćenih materija u zrak i granične vrijednosti emisija, preispituju se redovito, u pravilu svake desete godine, a izvanredno prilikom procjene propisa, prijama godišnjeg izvješća pravne osobe ili nalaza inspektora, ako za to ima osnove.

Ako se u slučaju iz stavka 1 ovoga članka utvrdi da se prema uvjetima utvrđenim u dozvoli ne može osigurati da se granične vrijednosti emisija ne prekoračuju, ovlaštenu odjel je ovlašten da po službenoj dužnosti izmijeni ili dopuni dozvolu i poduzme druge mjere propisane ovim zakonom.

PREKORAČENJE GRANIČNIH VRIJEDNOSTI

Članak 23

Ako pravna osoba izvor emisija iz članka 14 ovoga zakona ispusti u zrak količinu onečišćenih materija koja je veća od utvrđenih graničnih vrijednosti emisija, pravna osoba je dužna o tome obavijestiti ovlaštene odjele za izdavanje dozvola.

Ovlašteni odjeli iz stavka 1 ovoga članka, dužni su:

- obustaviti rad izvora emisija dok pravna osoba ne uskladi ispuštanje onečišćenih materija u zraku s graničnim vrijednostima emisija ili ne stavi izvor emisija izvan pogona;
- odrediti najdulji rok do kojeg rad izvora emisija može biti obustavljen zbog veće koncentracije emisija u zrak od utvrđenih graničnih vrijednosti.

KVAR NA IZVORU EMISIJA

Članak 24

U slučaju kvara na izvoru emisija iz članka 14 ovoga zakona, odgovorna osoba je dužna smanjiti trajanje ili prekinuti rad dok se izvor emisija ne osposobi za siguran rad.

U okolnostima iz stavka 1 ovoga članka rad izvora emisije ne može trajati neprekidno dulje od osam sati, a ukupno godišnje trajanje rada ne može biti dulje od 96 sati.

NESREĆE VEĆIH RAZMJERA

Članak 25

O nesreći većih razmjera, koja je zadesila izvor emisija iz članka 13 ovoga zakona, obavješćuje se odjel ovlašten za izdavanje ekološke dozvole i stanovništvo ugroženog područja.

Inspektor za zaštitu životnog okoliša je dužan, u slučaju iz stavka 1 ovoga članka, obustaviti rad izvora emisija dok se prekomjerno ispuštanje onečišćenih materija, koje ugrožava zdravlje ljudi i životni okoliš, i posljedice nesreće, ne saniraju.

2. POSEBNA OGRANIČENJA

KUĆNI IZVORI EMISIJE

Članak 26

Opća ograničenja utvrđena ovim zakonom (članci 13 - 20) ne primjenjuju se na emisije u zraku iz kućnih aktivnosti ili kućnih izvora sagorijevanja čija je termalna snaga manja od 250 KW.

Oprema, uređaji i ostali strojevi, koji se rabe u kućanstvima i koji predstavljaju izvore emisija, podliježu prethodnom odobravanju tipa proizvoda kome pripadaju.

Pravila o odobravanju tipa proizvoda, o emisiji onečišćenih materija i spaljivanju biomasa manjeg obujma, propisuje voditelj mjerodavnog odjela.

GORIVA KUĆNIH IZVORA

Članak 27

U kućnim izvorima emisije mogu se rabiti samo čvrsta i tekuća goriva utvrđena u standardima organizacije ovlaštene za standardizaciju, mjerenje i patente.

INDUSTRIJSKA UREĐAJI

Članak 28

Emisije iz uređaja sa sagorijevanjem, nominalne termalne snage manje, jednake ili veće od 50 MW, propisuje voditelj mjerodavnog odjela.

Prekoračenje graničnih vrijednosti emisija određenih za pogone sa sagorijevanjem, koji rabe tuzemna čvrsta goriva, može se privremeno dopustiti ako ne traje dulje od šest mjeseci i ako nije dva puta veće od granične vrijednosti emisije.

Privremena dozvola iz stavka 2 ovoga članka može se izdati ako se na ovaj način ne prekoračuju granične vrijednosti kvalitete zraka.

Propisom voditelja mjerodavnog odjela utvrđuju se granične vrijednosti emisija i zahtjevi koji se tiču monitoringa onečišćenih materijala za industrijske sektore proizvodnje metala (pogoni za pečenje metalne rude ili za sinteriranje, pogoni za proizvodnju sirovog željeza ili čelika uključujući stalno lijevanje), proizvodnje cementnog klinkera u rotacijskim pećima i proizvodnje celuloze iz drveta ili drugih vlaknastih materijala.

UREĐAJ ZA SPALJIVANJE OTPADA

Članak 29

Uvjete za rad uređaja za spaljivanje otpada propisuje voditelj mjerodavnog odjela sukladno ovom zakonu.

MOTORNA VOZILA

Članak 30

Emisija iz motornih vozila uređuje se podzakonskim aktom, kojim se uređuje redoviti godišnji tehnički pregled motornih vozila.

Ovlašteno tijelo ne može izvršiti registraciju vozila, koje prekoračuje propisane granične vrijednosti emisija.

SADRŽAJ SUMPORA U GORIVU

Članak 31

Teška ulja kod kojih sadržaj sumpora prelazi 1,00 % mase, ne mogu se rabiti kao goriva za pogone sa sagorijevanjem od 1. prosinca 2010. godine.

Pogoni sa sagorijevanjem koji rabe teška ulja kod kojih je sadržaj sumpora veći od 1,00 % mase, mogu raditi samo na osnovi dozvola izdanih sukladno članku 13 i članku 14 ovoga zakona.

Dizelska goriva, koja se rabe za motorna vozila i brodove, ne mogu biti rabljena kao goriva od:

- 1. siječnja 2010. godine ukoliko je sadržaj sumpora veći od 0,20 % njihove mase;
- 1. siječnja 2015. ukoliko je sadržaj sumpora veći od 0,10 % njihove mase.

Ograničenja iz stavaka od 1 do 3 ovoga članka ne primjenjuju se na:

1. goriva koja su namijenjena za preradu prije finalnog sagorijevanja;
2. goriva koja će biti prerađena u rafinerijskoj industriji.

Uvjete mjerenja i kontrole sadržaja sumpora u gorivu propisuje Vlada.

GORIVA ZA VOZILA

Članak 32

Goriva za motorna vozila moraju odgovarati standardima koje utvrđuje organizacija ovlaštena za standardizaciju, mjerenja i patente.

Od 1. siječnja 2010. godine neće se vršiti promet olovnog benzina.

SKLADIŠTENJE GORIVA

Članak 33

Projektiranje i uporaba objekata, uređaja, vozila i brodova koji se rabe za skladištenje, utovar i prijevoz benzina od jednog skladišta do drugog ili od glavnog skladišta do benzinske postaje, vrši se tako da se:

- zadrže preostala isparenja u kontejneru nakon istakanja benzina;
- prihvate i zadrže povratna isparenja iz prostora za skladištenje na benzinskoj crpki ili glavnom skladištu;
- zadrže isparenja u pokretnom kontejneru dok ne dođe do ponovnog punjenja u glavnom skladištu.

Redovito testiranje nepropusnosti kamiona cisterni i periodičnu kontrolu ispravnosti ventila za vakuum / tlak na svim pokretnim kontejnerima, vrše ovlaštene institucije u BiH.

ISPARLJIVI ORGANSKI SPOJEVI

Članak 34

Emisije isparljivih organskih spojeva utvrđuju posebnim propisom Vlada sukladno ovom zakonu.

Uporaba organskih spojeva iz stavka 1 ovoga članka u djelatnostima i pogonima mora biti svedena na najmanju moguću mjeru.

Supstance i preparati, koji se uslijed isparljivih organskih spojeva klasificiraju kao kancerogeni, mutageni ili toksični za reprodukciju, moraju biti zamijenjeni manje štetnim supstancama i preparatima, u najvećoj mogućoj mjeri i najkraćem roku.

ZAŠTITA OZONSKOG OMOTAČA

Članak 35

Uvjeti i postupak postupnog isključivanja iz uporabe supstanci koje oštećuju ozonski omotač i njihove zamjene alternativnim supstancama koje imaju značajno manji štetni utjecaj na životni okoliš, kao i postupak za upravljanje proizvodima koji sadrže ili su napravljeni od supstanci koje oštećuju ozonski omotač, propisuje Vlada.

Propisom iz stavka 1 ovoga članka utvrđuje se način vođenja evidencija o izvozu, uvozu i potrošnji supstanci koje oštećuju ozonski omotač kao i način podnošenja izvješća.

REGISTAR EMISIJA

Članak 36

U registru uređaja i onečišćivača životnog okoliša, koji se uspostavlja na osnovi Zakona o zaštiti životnog okoliša, vodi se i registar emisija u zrak u koji se upisuju podatci o izvorima emisija u zrak, njihovim pravnim osobama i onečišćenim materijama koje izvori ispuštaju u zrak.

Sadržaj podataka koji se vode u registru iz stavka 1 ovoga članka, način i rokove njihovog prikupljanja, dostavljanja i upisivanja u registar, metodologiju i način vođenja podataka u registru, kao i način upravljanja podacima upisanim u registar (davanje informacija, podnošenje izvješća i drugo) propisuje Vlada.

U registar emisija u zrak obvezno se unose sljedeće onečišćene materije: sumporni dioksid, nitrooksidi, ugljični dioksid, ugljični monoksid, amonijak, nitrozooksidi, metan, nemetanski ugljikovodici, benzen i PM 10.

Na temelju podataka registra emisija u zrak i Vlada Brčko distrikta BiH objavljuje u siječnju svake godine izvješće o emisijama onečišćenih materija u zrak, uključujući i emisije iz prirodnih izvora na području Distrikta za prethodnu godinu.

IV. ZAŠTITA ZRAKA

VRIJEDNOSTI KVALITETE ZRAKA

Članak 37

Granične vrijednosti, ciljane vrijednosti i pragove uzbune za onečišćene materije koje se ispuštaju u zrak propisuje Vlada sukladno ovom zakonu.

Ovlašteni odjeli ne mogu odobriti obavljanje djelatnosti koja bi prouzročila prekoračenje graničnih vrijednosti u području gdje granične vrijednosti nisu prekoračene.

Skupština Brčko distrikta BiH može odrediti granične vrijednosti kvalitete zraka za svoje područje, koje su niže od vrijednosti utvrđenih u propisu iz stavka 1 ovoga članka, ovisno od specifičnosti područja.

MJERENJE KVALITETE ZRAKA

Članak 38

Stručna institucija koju ovlasti voditelj nadležnog odjela uspostavlja i vrši monitoring kvalitete zraka sukladno uvjetima utvrđenim propisom iz članka 26 stavka 1 ovoga zakona.

Stručna institucija koju ovlasti voditelj nadležnog odjela uspostavlja i vrši monitoring kvalitete zraka sukladno uvjetima utvrđenim propisom iz članka 21 ovoga zakona.

MJERE ZA UGROŽENA PODRUČJA

Članak 39

Nadležni odjel izrađuje akcijski plan zaštite kvalitete zraka za područja u kojima su prekoračene granične vrijednosti kvalitete zraka za jednu ili više onečišćenih materija.

U postupku donošenja, prijedlog plana mora biti dostupan javnosti radi davanja primjedbi.

Planovima iz stavka 1 ovoga članka mogu se predvidjeti mjere kontrole, obustavljanja aktivnosti, uključujući motorni promet, ukoliko doprinose poboljšanju kvalitete zraka.

Vlada usvaja plan iz stavka 1 ovog članka, na prijedlog nadležnog odjela.

Plan pored ostalog sadrži:

- lokaciju područja pretjerane onečišćenosti;
- opće informacije o vrsti područja (industrijska ili ruralna oblast);
- procjenu onečišćenog područja (km²) i broja stanovnika izloženog onečišćenju;
- potrebne klimatske podatke;
- relevantne topografske podatke;
- informacije o vrsti ciljeva koji zahtijevaju zaštitu u danom području;
- prirodu i procjenu onečišćenja, kao što su koncentracije zamijećene u prethodnim godinama, tehnike koje se rabe za procjenu;
- podrijetlo onečišćenja kao što je lista osnovnih izvora emisije dogovornih za onečišćenje (mapa), ukupna količina emisija iz ovih izvora (tona godišnje), informacije o onečišćivanju koje dolazi iz drugih područja;
- analizu situacije, kao što je detaljan opis onih čimbenika koji su prouzrokovali prekoračenje (prijenos, uključujući prekogranični prijenos, oblik), detaljan opis mogućih mjerenja za poboljšanje kvalitete zraka;
- detaljan opis mjera ili projekata koje treba usvojiti radi smanjenja onečišćenja nakon stupanja na snagu ovoga zakona;
- procjenu planiranog poboljšanja kvalitete zraka i očekivanog vremena koje je potrebno da bi se postigli ovi ciljevi;
- nužne proračunske zahtjeve (sredstva, osoblje, informacije i sl.) koje iziskuje planirano poboljšanje kvalitete zraka.

STAVAK 6 JE IZBRISAN.

STANJE IZNIMNOG ONEČIŠĆENJA

Članak 40

Vlada donosi plan kada postoji rizik prekoračenja praga upozorenja, utvrđujući mjere smanjenja rizika od prekoračenja i ograničenja trajanja pojava iznimnog onečišćenja (smog).

Planovima se može, pored mjera kontrole, predvidjeti obustava aktivnosti izvora emisije uključujući motorni promet koji doprinose prekoračenju pragova upozorenja.

U slučaju da pitanje onečišćenja zraka, koje je prouzrokovano cestovnim prometom, ne može biti riješeno na drugi način, može se zabraniti uporaba određenih cesta za određene vrste vozila.

U slučaju da su prekoračeni utvrđeni pragovi uzbuna ovlašteni odjeli poduzimaju nužne mjere kako bi javnost bila obaviještena (npr. preko radija, televizije, tiska ili na drugi uobičajeni način).

RAZMJENA INFORMACIJA

Članak 41

Informacije i izvješća institucija i odjela ovlaštenog za procjenu kvalitete zraka iz članka 39 ovoga zakona gradonačelnik dostavlja međuentitetskom tijelu ovlaštenom za zaštitu životnog okoliša.

INFORMIRANJE JAVNOSTI

Članak 42

Stručna institucija iz članka 39 ovoga zakona osigurava da se ažurirane informacije o koncentracijama onečišćenih materija u zraku redovito dostavljaju javnosti i odgovarajućim organizacijama.

Informiranje se vrši preko radija, televizije, tiska, displeja ili preko kompjutorskih mreža.

Informacije iz stavka 1 ovoga članka sadrže podatke o prekoračenju koncentracija utvrđenih graničnih vrijednosti i pragova uzbune u razdoblju za koje se informacija daje, te o srednjoj vrijednosti emisija kao i procjenu u svezi s graničnim vrijednostima i pragovima uzbune i njihovom utjecaju na ljudsko zdravlje i životni okoliš.

Ovlašteni odjeli dužni su informirati javnost (na primjer preko radija, televizije ili tiska) o prekoračenju pragova za ozon.

Informacije koje se dostavljaju javnosti i organizacijama moraju biti jasne, razumljive i dostupne.

V. NADZOR

Članak 43

Nadzor nad provedbom odredaba ovoga zakona i propisa donesenih na temelju njega vrše ovlašteni odjeli, na način propisan Zakonom o zaštiti životnog okoliša.

VI. KAZNE NE ODREDBE

PREKRŠAJI

Članak 44

Novčanom kaznom u iznosu od 1.500 do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna i fizička osoba koja:

- započne s radom bez pribavljene ekološke dozvole (članak 13);
- ponovno otpočne s radom u postojećem objektu ili promjeni namjenu bez pribavljene ekološke dozvole (članak 16);
- vrši namjerne značajne promjene u projektu ili radu izvora emisije, bez pribavljene ekološke dozvole (članak 19).

Novčanom kaznom u iznosu od 1.500 do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja:

- ne podnese godišnje izvješće (članak 22);
- ne obavijesti ovlašteni odjel o prekoračenju graničnih vrijednosti emisija (članak 24).

Za prekršaj iz stavaka 1 i 2 ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi i fizička osoba novčanom kaznom od 100 do 1.500 KM.

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 45

Odredbe ovoga zakona primjenjuju se na nove objekte za koje je postupak izdavanja dozvola pokrenut nakon stupanja na snagu ovoga zakona.

Postojeći objekti, koji su u vrijeme stupanja na snagu ovoga zakona već pušteni u pogon i koji su dobili potrebne dozvole ili pokrenuli postupak izdavanja dozvola, dužni su u roku od četiri godine od dana stupanja na snagu ovoga zakona uskladiti svoje aktivnosti s odredbama ovoga zakona i propisa donesenih na osnovi zakona.

Postojeći objekti dužni su pripremiti planove implementacije o postupnom poboljšanju karakteristika svojih emisija kako bi se ispunili uvjeti iz ovoga zakona.

Planovi se dostavljaju mjerodavnim odjelima radi odobravanja i javnosti na načine definirane u članku 40 ovoga zakona i najkasnije od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 46

Strategiju za zaštitu zraka iz članka 8 stavka 2 ovoga zakona, Skupština Brčko distrikta BiH donijet će u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

STAVAK 2 JE IZBRISAN.

DOSADAŠNJI STAVAK 3 JE POSTAO STAVAK 2, A MJENJA SE I GLASI:

Propise iz članka 11 stavka 2, članka 16 stavka 4, članka 35 stavka 1, članka 31 stavka 5, članka 34 stavka 1, članka 36 stavka 2 i članka 37 stavka 1 Zakona donosi Vlada u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona, a propise iz članka 20, članka 26 stavka 3, članka 28 stavka 1, članka 29 i članka 33 stavka 2 donosi voditelj mjerodavnog odjela u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članak 47

Usklađivanje propisa donesenih na temelju ovoga zakona, s tehničkim razvojem, propisivanje graničnih vrijednosti, metoda mjerenja najboljih raspoloživih vrijednosti, tehnologija i drugo, vršit će se najmanje svakih pet godina.

Članak 48

Zakon o zaštiti zraka stupio je na snagu 5. kolovoza 2004. godine, a njegove izmjene i dopune 30. prosinca 2004. godine, 17. srpnja 2007. godine i 4. travnja 2009. godine.